

KASTAMONU GRANİTOYİD KUŞAĞINDAKİ BAZI PLÜTONLARIN JEOKİMYASAL KARAKTERİSTİKLERİ

Geochemical characteristics of some plutons from the Kastamonu granitoid belt (Northern Anatolia, Turkey)

Durmuş BOZTUĞ*, Osman YILMAZ*, François DEBON**, Patrick Le FORT**,

* Hacettepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Bölümü, ANKARA

** Centre de Recherches Petrographiques et Geochimiques, B.P. 20. F-54501 Vandoeuvre-les-Nancy, FRANCE

Bu çalışmada, Pontidlerin Dış Zonunda yer alan Orta Jura yaşlı Kastamonu Granitoyid Kuşağının ÂMçay-Elmalıçay ve Büyükçay Plütonları ana, eser ve nadir toprak elementleri (REE) açısından incelenmiştir. Ana element jeokimyasma göre mineralojik- kimyasal ve petrografik yönden üç ayrı kayaç grubu tanımlanmıştır. (1) Peralümino'dan metalümino karektere kadar değişen ve biyotit \pm amfibol içeren «koyu granodiyoritler»; (2) Peralümino karakterli ve biyotit \pm muskovit içeren «ortaç granodiyoritler» ve (3) Peralümino karakterli muskovit ve çok az miktarda biyotit içeren «lokoadamellitler». REE verilerine göre de bu kayaç grupları arasında çok yakın bir kökensel ilişkinin bulunduğu sonucuna varılmıştır. Bu plütonlar alüraino-kafemik topluluğun kalk-alkalin alt tipine ait bir tek magmatik topluluk meydana getirmektedirler. Granitoyid magmasının yerleşiminin, Paleo-Tetis okyanus kabuğunun kuzeye doğru dalmasının son evreleriyle eş zamanlı olabileceği düşünülmektedir. Bu magmanın oluşumunda, Pontik temel kısmi erimesinden türeyen kabuksal kökenli malzeme çok daha fazla etkin olmuştur.

Located in the Outer Pontides area, the Kastamonu granitoid belt, of Mid-Jurassic age, has been recently evidenced. On the basis of 22 new analyses (major and some trace elements), the chemical-mineralogical and petrographic features of its Ahiçay-Elmalıçay and Büyükçay plutons are defined. These plutons are made up of three groups of deformed granitoids: a dark metaluminous to peraluminous granodiorite group with biotite \pm amphibole, an intermediâte peraluminous group with biotite -t muscovite, and a peraluminous leucoadamellite group with muscovite and accessory biotite. Twelve REE analyses support the existence of close relationship between the three groups which belong to a single aluminous-cafemic and calc-alkaline magmatic association. The emplacement of the Kastamonu granitoid belt is synchronous with the final stages of the northward subduction of the Palaeo-Tethys. The crustal Continental contribution seems to be largely dominant in its genesis. We suggest that it is related to the suturing of this oceanic realm, that induced the melting of the Pontides' crust.